

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 131 (3577) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Európa sorsa dől el az invázió nyomán meginduló szárazföldi csatában

Rundstaedt vezértábornagy főhadiszállásán teljes nyugalommal néznek az elkövetkezendő események elé. Gyorsan közeledik tetőpontjához a Csangsaért folyó harc

Hivatalos jelentés a ma délelőtti terrortámadásról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ellenséges repülőgépek a ma délelőtti órákban terrortámadást intéztek Budapest és környéke, valamint egyes vidéki városok és ipartelepek ellen. Károk és emberéletben veszteségek keletkeztek. A légvédelmi tűzvédelem hatásosan működött. Eddig több ellenséges gép lelőését jelentették.

Berlin. (MTI.): A Német Távirati Iroda jelenti: A szerdán reggel megjelenő berlini lapok a katonai helyzetről szóló fejtegetéseikben összefoglaló áttekintést nyújtanak az immár egy hete folyó inváziós csatáról és egyhangulag arra a megállapításra jutnak, hogy a szövetségesek eddig még nem tudtak nagyobb eredményt kivívni.

A Völkischer Beobachter hangsúlyozza, hogy az angol-amerikai hidfő szélessége ugyan elég tekintélyes, mélysége azonban csekély. Másfelől a német védőműveknek még egész sora harcol az ellenség háta mögött. Ez a körülmény súlyos nehézségeket okoz az ellenségnek és akadályozza a további felvonulást, valamint erőinek kifejlesztését és ellátását. Legnagyobb hátrányuk a szövetségeseknek onnan származik, hogy nem sikerült nagyobb kikötőt kézrekeríteniük.

A Deutsche Allgemeine Zeitung „Egy hét után” című cikkében kiemeli, hogy természetesen, ha két olyan nagy tengeri hatalom, mint Északamerika és Anglia ki tud alakítani egy hidfőt. Idáig azonban még mindig nem sikerült a szövetségeseknek egy elsőrendű kikötőt elfoglalniuk. Noha az ellenség a partszállás órájában, példátlan tengeri ereje következtében, a legnagyobb lehetőségekkel rendelkezett, mégis egy értékes hetet vesztett. Ezt a hetet a német seregek felvonulására, az ellenséges tervek megfigyelésére és nagy ellenátállításra előkészítésére használhatták fel. A német kötelékek felkészültek a csatára. Ez az összehúzás a szárazföldi csatával a döntő mozzanata lesz az inváziós hadjáratnak. Ebben a csatában Európa sorsa dől el.

Rundstaedt vezértábornagy elégedett az események alakulásával

Berlinből jelenti: (MTI) Schmalfluss, a Német TI nyugati tudósítója jelenti szerdán:

— Az előzárás megkezdése után több, mint egy héttel meglátogattam Rundstaedt vezértábornagyat, a nyugati német véderő főparancsnokának főhadiszállását, hogy a helyzet ottani felfogásáról tájékozódjak. Előre kell bocsátanom, hogy a főparancsnok teljesen meg van elégedve az események folyásával. Nagy meglepéssel állapítják meg, hogy az ellenség előzárócsapatok nem érték el kitűzött céljaikat. Most már tudják, hogy 15 hadosztály biztosan, de valószínűen 20 brit s amerikai hadosztály szállott partra legalább zömével. Ezek egy részét az el-

ső két támadóhullámban felmorzsolták, vagy súlyosan megverték. Az első inváziós hét folyamán 300 ellenséges páncélos vált harcképtelenné. Ami az embervesztéseket illeti, arravonatkozóan csak becslésekről lehet beszélni. A 85.000-es számot inkább tulaacsonynak kell tekinteni, mint túlmagasnak. Német részről állandóan tartalékokat vannak a partszállás helyére, úgyhogy a döntő harcselelmények még csak ezután fognak bekövetkezni. Miután bebizonyosodott, hogy az ellenség inváziós erejének jó harmadát és ami a partraszálló légihadosztályokat illeti, már a felét elhasználta, Rundstaedt vezértábornagy főhadiszállásán nyugalommal néznek az elkövetkezendő események elé.

Heves harcok Bayeuxtól délnyugatra és Carentan térségében

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf jelenti: Az atlanti arcvonalon június 13-án a késő délutáni órákban Bayeuxtól délnyugatra és Carentan térségben brit-amerikai támadó műveletek következtében heves harcok fejlődtek ki. A Bayeux és

St. Lo közötti ut mentén erős páncélos és légitámadás mellett brit alakulatokat vetettek harcba, amelyek délnyugati irányban igyekeztek előretörni, hogy a német védők kezéből kiragadják St. Lo forgalmi csomópontokat. Több órát tartó

elkeseredett viaskodás után a brit támadócsapatoknak csupán két jelentéktelen betörést sikerült elérniük, ezért azonban olyan súlyos árat kellett fizetniük, hogy kénytelenek voltak lemondani minden további előretörésről. Carentan térségben az amerikaiak sok páncélos egységet von-

Német repülők ellenséges támadása az ellenséges hajókirakodások ellen

Berlinből jelenti: (MTI) Mint az Interinf északfranciaországi légügyi tudósítója jelenti: Néhány német harci repülőkötelékek június 14-ére virradó éjszaka összpontosított támadást hajtottak végre az Orne torkolatában és az attól nyugatra folyó ellenséges kirakodások ellen. — Heves tüzek keletkeztek a felitálatok után az üzemanyagraktárakban. A leg-támadott célpontok között gépkocsirakodók és löszraktárak is vannak. A partraszállítóhajók támadása során felitálatokat értünk el egy körülbelül 10.000 tonnás csapatszallítóhajón. Ezenkívül bombák robbantak és robbanások voltak megfigyelhetők a part mellett álló, páncélosokat partraszállító naszádokon és különleges hajókon. Német harcirepülőgépeknek a június 13-ra virradó éjszaka elért eredményei a legutóbban befutott jelentések szerint emelkedtek. A már jelentett hajókon kívül még két nagy partraszállító különleges hajó olyan súlyosan megrongálódott, hogy elvesztésével számolni lehet. Az elsüllyesztett egységek

tak össze. Ezek kedden délután több motoroskötelékkel együtt szintén támadásra indultak. Amíg az egyik támadóoszlop a helység romhalmazából kiindulva délnyugati irányba tört előre, a másik oszlop közvetlenül Carentanból északnyugati irányban támadott. Itt is hosszú ideig tartó ide-oda hullámzó harcok fejlődtek ki. A viaskodás rendkívül elkeseredett volt. A német vonalat végül is mindkét helyen néhány kilométerrel hátrább vonták. A német csapatok itt kedvezőbb magaslati állásokban helyezkedtek el. Az inváziós arcvonal több szakaszáról eddig nem érkezett hír nagyobb harcokról.

Stockholmból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Az Aftonbladet és a Göteborgs Posten londoni levelezői színes leírásokban ecsetelik, hogy milyen élet alakult ki Londonban a csapatok zömének, elsősorban az amerikai katonáknak elvonulása után. A lakosság felszabadulásról beszél. London eddigi katonai megszállása jóformán teljesen végetért.

között van egy nagy komphajó, valamint egy teljesen megrakott 9000 tonnás csapatszallítóhajó is. Német vadászok nagy számban vetettek szabadportyára Normandia felett. Több helyen légiharcokra került sor, amelyek során sok ellenséges vadászgépet lőttek le.

TELJESEN BEZÁRULT A JAPAN GYÜRÜ CSANGSA KÖRÜL

Tokióból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A Csangsaért folyó harc, mint a Domei Iroda jelenti, gyorsan közeledik tetőpontjához. A földön és a levegőben egyre jobban fokozódnak az elkeseredett ütközések. A japán csapatok a városról délre elterelő mozdulatokat indítottak és ugyanakkor sikerült elfoglalniuk egy hadászati fontos magaslati vonalat, mely Csangsatól nyugatra a várossal átellenben a Hsiang folyó tulsó partján fekszik. Ezzel most teljesen bezárult a gyűrű a város körül és az ellenséget minden irányban elvágták utánpótlásától.

Páris lakossága kifogástalanul viselkedik

Páris. (MTI.) A Német Távirati Iroda különtudósítója írja: Most már egy hete folyik a súlyos harc Normandia partjain. A hadszíntér szinte közvetlenül Páris kapuja előtt van, egészen közel a fővároshoz. Páris hétköznapi életében azonban csak jelentéktelen jelek mutatnak arra, hogy közelebb jutott a hadszíntér a fővároshoz. Néha kisebb alakulatok vonulnak át a városon. A párisiak már többször láthatták a híres tigrispáncélosokat. Különbösen az ellátás kissé nehezebb lett, mert a vasuti vonalakat elsősorban katonai szállításokra veszik igénybe. Az angolok is mindent elkövetnek, hogy megnehezítsék a szállí-

tást. Párisban mindössze ennyi érezhető a hadszíntérből.

Páris német katonai parancsnoka meglepéssel állapítja meg, hogy Páris lakossága kifogástalanul viselkedik. A harcok színhelyéről is állandóan érkeznek jelentések, hogy a normandiai lakosság segíti a német csapatokat az inváziós csapatokkal szemben és a németek iránti rokonszenvének ad kifejezést.

Vichy. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Darnand felhívást intézett a francia rendfenntartó erők tagjaihoz. A felhívásban viseztasította a londoni rádióknak azokat a törekvéseit, ame-

Mozik műsora:

APOLLO: Az ellopott titok.
BELVAROSI: Komédiások.
CASINO: Uz Bence.
KORONA: Dr. Jörn.

lyekkel fegyveres ellenállásra és polgárháború kirobantására biztatja a belső védelmi szervezeteket a francia kormány ellen.

— A londoni rádió állításai hazugságok. — mondotta Darnand felhívásában.
— A kormány parancsainak szigorúan érvényt fog szerezni. Hamis útra lépünk, ha a lázadásra biztató idegen szavakra hallgatnánk. Nekünk, akik a rendfenntartásról gondoskodunk, nem csak a becsületet kell megvédenünk, hanem Franciaországot is meg kell óvni a legnagyobb szerencsétlenségtől.

Angolszász bombázók támadása Almásfüzitő ellen

Az „Új Magyarország” írja:

Almásfüzitőről jelentik: Borzalmas éjszaka volt kedden virradóan ennek a munkáslakta komárommegyei községnek. Éjfél után megszólaltak a szirénák és a csillagos égbolt alatt csakhamar motorok dörgése zavarta meg a csendet. Angolszász légi terroristák, akik mintegy háromszáz géppel hatoltak be a Dunántúli légitérbe, több hullámban Almásfüzitő fölé érkeztek és csakhamar fellobbantak az éjtörnyökre függesztett, karácsonyfa-szerűen csillogó, nagy fényerejű világítótestek, az angolszász légi kalózok „Szatán-gyertyái” a község kis munkásházai fölött. Felugattak a gépágyuk, a következő pillanatban a légvédelmi tüzérsg működésbe lépett és fényzórok fehér karjai kutattak végig az égen, majd sikertelen robbanással rázták meg a földet az első bombák. A légi háború tűz- és vaskörmű furiai rászábadították a poklot az előbb még békésen szendörgő községre, melynek lakossága már a támadás előtt az övölyhegyen keresett menedéket.

A szörnyű erejű robbanó bombák elpusztították több kis családiházat, majd tüzeső követte a vandálpusztítás első menetét: gyújtóbombák zápora hullott a dunamenti községre. Mintegy ezer ilyen bombát dobtak le, de a legösszességében a legtöbbet, még a támadás megszünte előtt. Légiaknak is robbantak, — majd vörös lángnyelvek csaptak fel és sötétlen hőmpölygő füstfelhő terpeszkedett a község háztetői fölé.

A tüzoltók, leventék, valamint a légvédelmi képzültségek csoportjai nyomban a bajbajutottak segítségére siettek és több rombadölt ház alól sikerült kimenteni a sebesülteket. Halottak is kerültek elő: leginkább gyermekek, asszonyok és szegény munkásemberek. Ha az elvetemedett támadásnak az volt a célja, hogy ezeket legyilkolja, akkor bizonyos eredménnyel járt a légibanditáknak ez a kirándulása, amely méltán illeszkedik be a többi, Magyarországot ért terrortámadások sorozatába. Sokgyermekes családok Onca-házait is megfongták, elpusztították a terrortámadók, akiknek rombolómunkáját hatalmas bombatölcsérek is jelzik bent a községben és a határban lévő szántóföldeken. A helyi lakosság gondoskodik a hajléktalanok elhelyezéséről és első segítséget nyújtott a kibombázottaknak. A mentési munkálatokból hőiesen kivette részét a győri és a komáromi tüzoltóság is, amelyek nagy készletséggel hívózó nélkül siettek a bajbajutott község segítségére.

Elsősorban a sokgyermekes családok tarthatnak háztartási alkalmazottat a jövőben**A felszabaduló munkaerőket haditermelési munkára veszik igénybe**

A Budapesti Értesítő jelenti:

A múlt szombati minisztertanácsos tárgyalta az országos munkaerő-gazdálkodási bizottság létesítéséről szóló rendelet tervezetét is. Ennek a bizottságnak a feladata lesz többek között a munkaerők racionális felhasználásáról tervek kidolgozása és végrehajtása. Természetesen a zsidótörvény végrehajtó rendelkezések során hely nélkül maradt több ezer főnyi háztartási alkalmazott kérdésének megoldása az első feladatok közé tartozik, de hír szerint ezen túlmenően is a háztartási alkalmazottakat munkára igénybeveszik. A jövőben háztartási alkalmazottakat elsősorban csak a gyermekes családok tarthatnak. Az elbírálásnál a többgyermekes család előnyben részesül, de lehetőség

szert az egygyermekes családoknak is, amennyiben az apa és az anya dolgozik, meglesz a alkalmuk a cselédtartásra. A cselédek száma a gyermekek számával illesz arányos. Gondoskodás történik arról is, hogy azok, akik hivatali helyzetüknél fogva háztartásukban nem tudják nélkülözni az alkalmazottat, továbbra is tarthassanak cselédet. A háztartásból felszabadult munkaerőket haladéktalanul a haditermelési munka szolgálatába állítják.

A MŰI jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli az iparügyi miniszternek a gyári munkaügyi előadókrol szóló, továbbá a gyári munkaügyi választmányról szóló rendeletét.

45 ellenséges bombázó pusztult el München bombázásakor

Berlin. (MTI.) Mint az Interinf értesül, északamerikai repülőkötelékek keddi müncheni terrortámadása alkalmával, valamint brit bombázógépeknek a rákövetkező éjjel Bajorország és Nyugat-németország egyes helységei ellen intézett támadása során legalább 45 ellenséges gépet lőttek le. Német nappali vadászrajok együttműködve a léghátrító tüzérsgel, hatáson tudták leküzdeni a Bajorországba berepült észak-amerikai alakulatokat.

A bombakárosultakért

Eddigi gyűjtésünk az országos károsultak javára P 27.816.02
Varga József 10.—
Összesen: P 27.826.02
Váradai károsultak részére eddig P 3791.—
Varga József 20.—
Csönka István 200.—
Korbucz Ferenc fűszerker 20.—
Szent József nevében 50.—
Papp Károly 5.—
Fecser Alajos, a Sportegylet pénztárosa, Székelyhid 128.80
Összesen: P 32.040.82

Rendezzék a zsidók volt háztartási alkalmazottainak öregségi ellátását

Türelmesen ült Sirán Mária háztartási alkalmazott a polgármesteri előszoba fülledtében. Rengetegen várokoztak vele együtt, akik sürgősen beszélni szerettek volna a helyettes polgármesterrel, tele voltak a fotelek és kanapék hőlgyekkel és urakkal, nem is fértek el mind az ülőhelyeken, sokan álldogáltak az ablakpárkányhoz és a kályhához támaszkodva: hogyan is jutott volna hely Sirán Mária számára. Pedig még ő is burzuj volt a „szegényasszonyokhoz” képest, akik kiegészítéssel a karjukon csak éppen hogy bemelegkedtek az ajtón s a sarokban húzódtak meg, hol riadtan és alázatosan, hol a polgári ontudat egy árnyalatával tekintetükben, mintha állandóan latolgatták volna magukban a kérelmezési jog fenségét, saját panaszaik igazságát és az elutasítás csölyvét. De Sirán Mária savószerű szemében eltökéltség lobogott: hosszú belső tusakodás után, jóindulatú tanácsoktól megerősödve szánta rá magát, hogy megjelenjen a város első tisztviselőjének színe előtt s előadja, mi fáj a szívének. Es várt azzal a türellemmel, amelyhez csak egész nagy ügyek igazán sorsdöntő óráiban adnak erőt.

Értekezlet volt a polgármesternél, hosszú és fontos értekezlet, azért gyűltek úgy fel a várokoztók. Percenként újabb és újabb jelentkezők nyomultak a titkári asztalhoz feliratkozni a kihallgatást-kérők listájába, időbe telt hát, míg a titkár sorra vehette a szerényen félrehúzódotkat is, hogy megkérdezze tőlük, mi járhatban vannak. És akkor Sirán Mária megigazította ószülő haján

a fejkendőjét, nekifohászkozott és elrebepte bánatát.

Tizennyolc évig szolgált hűségesen és csekély bérért Weisz Mór nyugalmazott állami tisztviselő családjánál. Nagyváradon, a Rulikovezky-út 8. szám alatt. Viszonylag szerény anyagi viszonyok között élt a gazdája, nem tudott akkora fizetést adni neki, amilyent kipróbált, jó munkaerők igényelnek: legutóbb mindössze havi 70 pengőt kapott Sirán Mária, a román világban pedig havi 300 lej-vel megelégedett és belátással volt akkor, amikor gazdája nyolc hónapon át nem kapta meg a nyugdíját. Weisz Mór meg is becsülte derék mindenesét és megígérte neki, hogy hűsége jutalmául és szerény fizetése pótlásául alkalomadtán — ha férjhez megy, vagy ha más fordulat áll elő — a ház kielejeztett berendezési tárgyai közül egy szobabútor, konyhafelzerelést és némi ruhameit ajándékoz majd neki. Sirán Mária erre az ígéretre építette a jövőjét. Nem követelőzött, minden munkát vállalt, ami a háznál adódik és ezeazában se volt, hogy irást is kérjen az ígéretéről, vagy tanukról gondoskodjék. S a zsidók gettóba való költöztetése oly hirtelen történt, hogy nem volt erre idő akkor sem, amikor már ő is szűkségesnek látta egyszerű eszével, hogy erre még szükség lehet. De később, volt munkaadóinak a gettóban való tartózkodása idején napokon át olázkodott a nagy kerítés körül, hogy érintkezést keresen asszonyával és megkérje az ígéret utólagos igazolására, de a szigorú őrzet miatt ez nem volt lehetséges. S most semmivel sem tudja bizonyítani munkádoi kötelező ígéretét azon okmányok-

kal igazolható tényen kívül, hogy megszakítás nélkül 18 éven keresztül szolgált egy helyen s ez a körülmény elhíhetővé teszi, hogy gazdája tényleg megtették ígéretüket s azt valószínűleg be is váltották volna...

És most azt kéri Sirán Mária, gyakoroljon a polgármester méltányosságot vele szemben s volt gazdája holmijaiból vagy a zsidó vagyontárgyak értékesítése, illetve szegényeknek való juttatása során utalja ki neki azt a berendezést, amely közlőgő öregségi életbiztosítást jelentene számára. Mert támasz nélkül, egyedülálló nő már, 42 éves, egész fiatalágának munkáját ebben az igéretben vélte tökéletesíteni s most már nem lehet többé reménye, hogy valaha is ekkora vagyona legyen szert.

Nem nagyon biztatták Sirán Mária a polgármesteri hivatalban. Mégis megíratta kérvényét, be is akarta azt nyújtani a városházán, de nem fogadták el az iktatóban, mert, mondták, erre még nincs intézkedés.

Pedig Sirán Mária nem egyedül áll az ő szigorúan jogászai szemmel nézve nem éppen igazolt, de méltányossági szempontból feltétlenül elfogadható igényével. Se szeri, se száma a szegény embereknek, akik sok évi munkájukkal járultak hozzá a zsidók élevezésvonalának kiépítéséhez, kényelmük megeremteséhez, vagyonuk megőrzéséhez. S a Sirán Mária most itt állanak, üres kézzel, de azzal a meggyőződéssel, hogy a juttatások során nekik elsősorban vagy anyagi megerősítéshez joguk a zsidók zár alá helyezett javaiból. (*)

Kik nyertek a sorsjegyen?

A Budapesti Értesítő jelenti: Az Országos sorsjáték szerdai húzásán 50 ezer pengőt nyert 49.589, tizenöt ezer pengőt 37.246, tízezer pengőt 41.165, ötezer pengőt 32.354, 46.743, 71.964, 82.943, három ezer pengőt 37.567, 70.535, 89.736 számú sorsjegy. (Felelősség nélkül.)

FILMHIRADÓ**Képes művészeti hetilap**

Ara 50 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Legközelebbi napokra várják a németek a szövetségesek nagy támadását az inváziós arcvonalon

Tegnap minden támadástól tartózkodtak nagy páncélosvesztéseik nyomán. Allománynak több, mint feét veszítették el a légiúton szállított 6. brit, s 82. és 101. északamerikai hadosztályok

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az inváziós arcvonalon az angol-amerikaiak támadási sikerei és a németek védelmi sikerei jelenleg még egyensúlyban tartják a mérleg serpenyőjét. — ezzel a megállapítással állította fel Dittmar altábornagy keddi rádióelőadásában a norman partvidéken lefolyt első heti harcok mérlegét. Az Orne és a Vire folyóknál lefolyt csatákban — mondja a beszámoló — rendkívül nagy horderejű döntések érlelődnek. olyan döntések, amelyek fordulóponthoz fognak jelenteni a harcokkal teli jelenlegi katonai és politikai történelmében. A normandiai partvidéken folyó harcok kétségtelenül csak a bevezető lépést jelentik a még nagyobb döntés felé. Mindenesetre azonban már most megállapítható, hogy az ellenség az erődítményeknek általa is jól ismert erőssége miatt, aránylag szűk területen kényserült partra tenni olyan erőket és technikai eszközöket, amelyeket különben sokkal szabadabban tudott volna felhasználni hadműveleti szempontból. Mindenképpen bizonyos, hogy az angoloknak és amerikaiaknak hallatlan áldozatokot kellett hozniuk, hogy kitűzött céljaikat elérjék. Minden tekintetben világos, hogy az ellenfélnek első, tényleg megtörtént partraszállása az általános helyzet szempontjából inkább jelenthet tehermentesítést, mint kiéleződést. Fennáll az a határozott benyomás, hogy az ellenfél sokkal többet várt első nagy inváziós vállalkozásától és még az általános hadművelet szándékolt lefolyásától is sokkal többet kellett várnia, máskülönben nem volna jogosult ilyen nagy erőket harcbanvetni és ilyen nagy áldozatokat elszervezni.

Montgomery naptárát alaposan felborította a sikeres német ellenállás

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A sikeres német ellenállás alaposan felborította Montgomery naptárát. Terveit most nyilván az irányítja, hogy különböző gondolat előkészíti további vállalkozásait, mielőtt ismét nagy támadást kezd. A Breteville és Nudric mellett szenvedett rendkívüli páncélosvesztések tanulságai olyan világosak, — kénytelen volt kedden minden támadásról lemondani. Csupán arra szorítkozott, hogy a bombázókat állandóan támadásra küldte, a német vonalak ellen. A súlyos felismerhetően a Caentől északra és a nyugatról odacsatlakozó sarki területen volt. Páncélos és gyaloghadosztályai azonban egész nap tétlenkedtek. Annál nagyobb volt a pótlást szállító tevékenység. A négy főbb partraszálló helyen, több új csapatot tettek partra, jelentős mennyiségű nehéz hadianyaggal. A németek a legközelebbi napokra várják a szövetségesek nagy támadását. Valószínű, hogy a hadművelet egyik főcélja — en város. A második sulypon a Vire torkolatától délnyugatra várható. Ugyanakkor számtani kell arra, hogy az — ak ismét megkezdik támadásukat Cherburg felé.

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Brevilletől nyugatra egy faluban hétfőn heves harcok alakultak ki. Brevilletnél a britek kemény harc után páncélosok támogatásával átmenetileg megszállták, azonban a németek az ezt követő ellenlökéssel visszavették a helységet. Eközben kifejlődött házak közötti közelharcban a britek több mint 250 halottat és sok foglyot vesztettek.

Nem változott a harcok súlypontja az utóbbi 24 órában

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti az északfranciaországi helyzetről. A csata képe az inváziós arcvonalon az utóbbi 24 órában lényegesebben sehoisem változott. A szövetséges tevékenység sulypontjaként még mindig a Caentől északra és nyugatra fekvő térség, valamint a Vire-torkolat két oldalán, különösen Carentan délnyugati része tekintendő, habár a Caentől északra készenlébe helyezett brit alakulatok hétfőn a vállalkozás ellenére sem léptek fel támadóan a város ellen. Azonban éppen e térben már rövidesen komoly harcokra lehet számítani, mert az Orne-torkolat a város birtoka nélkül partraszállási térént használhatatlan. Az Orne-torkolat keleti partja pedig a heves brit támadások és a nehéz angol hajótűzsergés erős tüze ellenére még mindig német kézen áll. — Caen jelentős nemcsak mint folyami kikötő, hanem mint forgalmi csomópont is. Az ellenség előretörése a német vonalak ellen Tillytől keletre ismét eredménye-

Teljesen felmorzsolták a németek egy Breville vidékén leszállt angol ejtőernyős vadászezredet

Berlin. (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül, a foglyok egybehangzó kijelentései szerint a 6. brit, valamint a 82. és 101. északamerikai légiúton szállított hadosztályok állományuknak több, mint felét elvesztették.

A súlyos veszteséget szenvedett kötelékek feltöltésére Montgomery most az első brit légi úton szállított hadosztályt vetette harcba.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Brevilletől délkeletre egy angol ejtőernyős vadászezred szállt le. Kemény harcok között az egész ezredet felmor-

Továbbra is nagyok a szövetségesek hajóvesztései

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda arról értesül, hogy június 12-én az angol-amerikai inváziós csapatok az Orne és a Vire között délfelé törtek előre. Az Ornetől keletre keskeny éket vertek, itt nagy harcokra került sor. Az angolok jelentéktelen előnyre tettek szert, azonban ez ellen az állás ellen német támadás indult meg és a ténye-

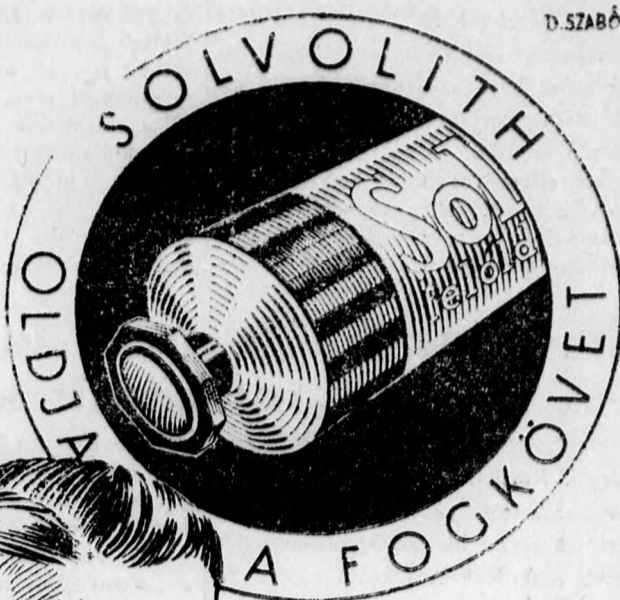
szolták. Csak kevés angol került fog-

ságba. Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német TI értesül, német páncélgránátosok június 12-én ellentámadást intéztek a Carentannál előnyomuló északamerikaiak ellen. A német kötelékek visszaverték az ellenséget. Elcsúszott északamerikaiak százal te-
kűsznek a város szélén.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német TI értesül, angol erők az Orne torkolatától keletre megkísérelték arcvonalukat kiszélesíteni. Az észak felé megkísérelt előnyomulás az ellenség nagy veszteségei mellett meghiúsult.

reségbe behatolt. Az Orne nyugati partján lévi ellenséges erők még nem kezdtek meg Caen elleni támadásukat. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett a Caen és a Bayeux közötti úton. A légierővel támogatott német ellentámadás Carentannál néhány helyen közelharcá fejlődött. Az amerikaiak jelentékeny veszteségeket szenvedtek.

da jelenti: A Cotentin-félsziget északi szakaszán az északamerikaiak a múlt éjjel St. Maast és Cosqueville között igen sok légiúton szállított egységet tettek földre. A nehéz hajógyűk védelme alatt a tenger felől is tettek partra csapatokat. A német csapatok időközben annyira megtisztították az ellenségtől az egész vidéket, hogy hétfőn este már egyetlen északamerikai sem tartózkodott ezen a vonalon.

Solvolith

fogkrém

következtében elsüllyedt egy ellenséges cirkáló, 4 romboló és 2 nagy szállítóhajó, valamint több partraszállító jármű. Számos hajó megrongálódott. Az ütegek beavatkoztak a földi harcokba is különleges földi lövegekkel és ezek során az ellenséget több helyen nagy veszteségeket okozva visszavetették.

Az Interinf a továbbiakban jelenti Észak-Franciaországból, hogy a német

légierő június 13 éjszakáján is folytatta támadásait az inváziós hajók ellen. Eddigi jelentések szerint több mint 20.000 tonna hajóteret és 2 rombolót semmisített meg. Számos hajó ezek közül szállítóhajók, melyek bomba- és torpedótalálatokkal súlyosan megrongálódtak, 3 oldalára dőlve égvé maradt.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint közlik, azon a két ellenséges 12 ezer bruttó reg. tonnányi te-

herhajón kívül, amelyet a június 13-ra virradó éjszaka az Orne torkolata előtt erős német harci repülőkötelek támadása alkalmával telitalálatot kaptak még további két szállítóhajó, összesen 10 ezer bruttó reg. tonnával, valamint egy romboló elsüllyedt.

Három, összesen 25 ezer bruttó regiszter tonnányi ellenséges teherhajó bombatalálatok következtében erősen megrongálódott.

Bonomi kormánya és a Vatikán

Jólétesült egyházi körök tudomása szerint — írja Velencéből a Transkontinent Press — a Dél-Olaszországban megalkult Bonomi-kormány már fennállásának második napján a kérdéssel fordult a pápához, vajjon hajlandó volna-e a Vatikán új alapokra helyezni a kapcsolatait a „Szabad Itáliával”, mert az a lateráni paktumot, amelyet a Szent-szék annakidején a fasisztákkal kötött, Dél-Olaszországban nem tekintik egészen alapnak ahhoz, hogy azon a két állam viszonya felépüljön.

A Vatikán ebben a kérdésben állítólag teljesen elutasító álláspontra helyezkedik s a hírek szerint azt is kijelentette, hogy az ezidőszerint fennálló konkordátum addig jogérvényes marad, míg azt valamelyik, a Szent-szék által is elismert kormány fel nem mondja. A Vatikán kénytelen elutasítani azt a gondolatot, hogy a háború alatt résztvegyen olyan tárgyaláson, amelynek azt kéne eldöntenie: a két meglevő kormány közül melyik jelenti az egész olasz nép képviselőjét.

Új fűszernagykereskedést kérnek Nagyvárad kis-kereskedői

Nagyvárad, június 14. A legközelebbi napokban a Baross legkülönbözőbb szakosztályai ülnek össze értekezletre, amelynek a háborús helyzettel kapcsolatos kérdéseket beszélnek meg. Egy ilyen problémája van például a fűszerszakosztálynak, amely elé — értesülésünk szerint indítványt terjesztenek egy új fűszernagykereskedésnek Nagyváradon való létesítéséről. Ma csak két fűszernagykereskedése van Nagyváradnak, melynek kiskereskedőit viszont eddig nyolc nagykereskedés elégítette ki.

16-án kezdődik a június hó második felére szóló zsirjegyek beváltása

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a június hó második felére esedékes zsirjegyszelvények beváltása folyó hó 16. napján a város egész területén megkezdődik.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkg. margarint szolgáltatnak ki a hatóságilag megállapított 5.60 pengő kgr-os egységáron.

Június hó 16. napja után, június hó első felére érvényes, vagy korábbi zsirjegyek be nem válthatók, mert azokat a közfelügyeleti hivatal sem fogadja el elszámolásra a húsiparosoktól.

A tolongás és a csorgás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van. Nagyvárad, 1944. június 13.

Nagyvárad thj. város közellátási ügyosztálya.

Világlapja, Délibáh, Párisi Divat

kihordására Csillagváros, Szőlős, és Össitelepre kihordókat keresünk, jó jövedelemmel. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Normandia francia lakossága nyíltan együttműködik a németekkel

Berlinből jelenti: (MTI) Mint a Német TI jelenti, Normandiának a partraszállók légi támadásaitól különösen megviselt polgári lakossága nyíltan együttműködik a német véderővel. A lakosságnak ez a felfogása abban jut kifejezésre, hogy jelenti a német parancsnokoknak az angolszász ejtőernyősök leszállását, a leszállás idejét és helyét valamint buvóhelyüket. Ezenkívül a csaták között gyakran kedveskednek a németeknek cigarettával, itallal és gyümölcssel, az a francia lakosság, amelyet az angolszászok a németek ellen uszítottak. Ezzel szemben a gyűjtőtáborokba vonuló amerikai hadifoglyokra leplezetlen gyűlölettel és megvetéssel néznek.

Berlinből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A normandiai partvidéken az egyik német ellentámadás során német fogságba esett a léicesteri származású William Cook utásztiszt. Fogságbaesése után elmondotta a következőket:

— Rettenetes veszteségeink voltak. — Mintegy óriási fésű fogai, sűrűsödnek az erődövezetben elesett brit és amerikai katonák holtteste, mint a hálal kaszája vágott volna rendet katonáink oszlopai között. Az elesettek száma felülmúl minden eddigi elképzelést. A harcbanvetett angolszász erők kétharmadáról azt hisszük, hogy elesett, fogságba esett, megsebesült vagy eltűnt.

Berlinből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Német katonai részről megállapítják, hogy teljesen légből kapott a brit hadvezetőségnek az az állítása, mint ha az inváziós arcvonalon német asszonyokat vetettek volna harcra, mint lövészeket. A német véderőben egyáltalában nincsenek olyan nők, akiket éleslővészetre képeztek ki, vagy egyáltalában olyanok, akiket fegyveresen kiképeztek volna.

Délolaszországban továbbtartanak a súlyos elhárító harcok

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf jelenti az olaszországi harcokról:

Olaszországban az arcvonal nyugati szárnyán tovább tartottak hétfőn is nem csökkenő hevességgel a súlyos elhárító harcok. A Tirreni-tenger és a Bolsena-tó között egy amerikai páncélos alakulat mellett algiri és Gaullista alakulatok is résztvettek a harcokban. Ez utóbbiak amerikai páncélos alakulatokkal voltak megerősítve. A hosszantartó súlyos harcokban — amelyekben szövetséges csatárepülőgépek közreműködtek — a német biztosító kötelekeket a Bolsena-tó északi-nyugati sarkáig szorították vissza. Ezzel

párhuzamosan a Tirreni-szárnyn is a német erőket. A keleti partvidéken az angol-amerikaiak erős kötelekeket vetettek harcra német állások ellen. Itt azonban részint nagy ember- és anyagvesztéseket szenvedtek és mindenütt visszavetették őket. A Tiberistől keletre sehol sem került sor említésre méltó harci cselekményekre.

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf jelenti: június 13-án München lakott részét támadó amerikai bombázók, a német légvédelmi erők közbelépése nyomán 28 repülőgépet, köztük 24 darab négymotoros veszítettek. A tüzekek is számos ellenséges gépet megrongáltak vagy megsemmisítettek. A német vadászok június 13-án délelőtt az Alpokon át

délről erős vadászvédelemmel berepülő amerikai bombázókat, amelyek Bajorország fölé hatoltak be, már a birodalom határának elérésekor megtámadták. A München vidékére is kiterjedő heves légi csatákban 23 ellenséges repülőgépet, köztük legalább 20 négymotoros bombázót lőttek le.

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf jelenti: Kedden a délelőtti órákban Bajorország egyes helyiségei, különösen München ellen heves légitámadást intéztek az északamerikai bombázó kötelekek. A szívesen működő német légvédelmi tűz és a felszállt vadászgépek a kötelekeket harcra kényszerítették és az első befutott jelentések szerint az ellenségnek ismét jelentős veszteségei voltak.

A Ladoga-tótól keletre elterülő arcvonalszakasz rendületlenül áll

Stockholm. (MTI.) Helsinkiből jelenti, hogy ott a katonai helyzetet komolyan tekintik, de csüggedés egyáltalában nincs. Eőt bizonyos bizakodás jelei figyelhetők meg. A Stockholms Tidningen katonai munkatársa többek között ezeket írja:

Azt lehetett volna hinni, hogy a finn katonai vezetők az orosz áttörés után az arcvonal balezárnyát visszavetnék. Ez azonban nem következett be. A Ladoga-tó környékén elhúzódó arcvonalszakasz rendületlenül áll. Ezt a körülményt finn részről azzal magyarázzák, hogy az oroszok csak az előretolt vonalakat törtek át, a tulajdonképpeni védelmi vonalat nem.

Helsinki. (MTI.) Noha a keddi hivatalos jelentésből a finn közvélemény általában arra következtet, hogy a karylai arcvonal — legalább is ideiglenesen — megszilárdult, mértékadó helyen továbbra is hangsúlyozzák, hogy a katonai helyzet itt komoly figyelmet érdemel. A szovjet támadás katonai és politikai szándékával kapcsolatban Helsin-

kiben a következő vélemény alakult ki: Mindenekelőtt nagyon valószínűtlennek látszik, hogy a finn arcvonal déli szakaszán eddig végbement események részei lennének az egész európai orosz arcvonalakat átfogó szovjet támadási kitérletnek. Finn vélemény szerint különálló hadműveletről van szó, amelyet a szovjet valószínűleg még saját szövetségesei részére is meglepetésnek szán. A szovjet abban a hitben, hogy a nyugati hadműveletek mind Németország, mind saját szövetségeseinek figyelmét elterelik Finnországtól, ezt a pillanatot vélte a legalkalmasabbnak arra, hogy készhelyzetet teremtsen, pontosabban, hogy katonai nyomással politikai engedékenységre bírja északi ellenfelét.

Bukarestből jelenti: (MT) A Német TI jelenti: A román hadsereg főparancsnoksága közli:

A Dnyeszter alsó szakaszán és Besarabia középső vidékén lényegtelen harcok voltak. Jassitól északra és Gura Humorului mellett erős szovjet rohamcsapatvállalkozásokat vertünk vissza.

Több mint négyezer pengőt eredményezett a ruházati iparosok Művész Matinéja a bombakárosultak segélyezésére

Közöltük már, hogy vasárnap 11 órai kezdettel a Református Kulturpalota nagytermében jóslékként Művész Matiné rendeztek a nagyváradai ruházati iparosok a bombakárosultak javára. Málnár Jenő Odón kiváló rendezésében a

bevétel elszámolása most van folyamatban s előreláthatóan 4000 pengőt eredményez. Így a nagyváradai ruházati iparosok előzetes gyűjtéseikkel együtt több mint 6000 pengőt juttatnak a bombakárosultaknak.

Az összes szereplők lelkes és önzetlen közreműködéséért a Nagyvárad és Vidéke Ipartestületi Ruházati és Textil Szakosztály Vezetősége nevében Kovács Antal a szakcsoporthatmány elnöke mond hálás köszönetet.

Az adakozás folytán nagyobb összegekkel hozzájáruló névsorát külön ismeretetik a lapok.

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Felhívás a keleti arcvonal magyar tűzharcosaihoz

Bajtársak!

Nagyváradról és Bihar megyéből a múlt év húsvétján az első seregtesttel, de azt megelőzően kisebb alakulatokkal, egységekkel gördültek kelet felé a magyar katonavonatok. Azt hittük minden egyes magyar ember aggódó szeretete kiér és büszkék voltunk, hogy folytathatjuk azt a hősi küzdelmet, amit elődünk, a gyorshadtest megkezdett. A már levezített Kállay-éra emberei páthosszal tömített beszédekben azt állították, hogy a magyar katonát magyar háborúba küldik! Ki hitte volna, hogy ez szemfényvesztés? Ki hitte volna, hogy a zsidók és aladárjaik már akkor csóvát vetnek otthonainkra, mikor a katonavonatok füstje még el sem szállott. De Te, magyar honvéd, rohamra lendültél Kuruzsnál, Voronyesnél, — drága magyar véred pirora festette Owrutechot, Korosztent, a Pripjet mocsarát. Kiért? Értük!

A magyarországi bolsevisták a mindenható belügyminiszter: Keresztes-Fischer védnöksége alatt szabadon szervekedtek, ásták alattad a talajt, azt próbálták Veled elhitetni, hogy Téged a bolsevista nem hánt, szegődj hozzájuk, légy Hazádnak s önmagadnak árulója.

Emlékezz arra, ha szabadságról bevonultál, vagy szabadságról bevonult bajtársal beszélte, napokig lehagolt voltál, mert azt láttad és azt hallottad, hogy mit is keresel Te otthon? Téged már elparentáltak, munkahelyedet már másnak osztották ki, de nem időlegesen, hanem véglegesen. Ha szót mertél emelni, zsidó munkaadód, vagy annak aladárja megfenyegetett, hogy úgyis elvesztjük a háborút s akkor majd jön a nagy felelősségrevonás, akkor majd ők elintéznék Téged. A háborúról, borzalmas szenvedéseidről csak Te tudtál, csak Te beszéltél a háborúról, mert itthon folyt a béketobzódás. Harácsolnak! Kit érdekelt az itthon hagyott feleség, gyermek, szülő? Megnételezte az országot a marxista-liberális-keresztes-fischeri irányzat. Te, aki a poklok poklát végigszelvedted, csak álltál szédülten, Te, akit a gyilkos özöne bombágránát, akna, géppuska pusztító tüze nem rettentett meg, megrendültél ezektől.

Visszamentél, ontottad véredet a Donnál, Bjelgorodnál, Sarnynál, Kowelnél s hittél feltétlenül a szent harc szükségességében, mert tudod, hogy ez a harc élet-halálharc, tudod, ha bármi történik, ha az ég a földdel öszeeszkad, ha a pokol lesz az egész világ, de ezt a harcot meg kell nyernünk, ennek a harcnak végező eredménye a mi totális győzelmünk lesz!

A közelmúlt napokban közvetlenül észleltük a világdemokrácia apostolainak állatias gangeszter-munkáit. Nagyvárad egészségügyi intézeteit és szegény munkástevéreink hajlékait rombolták szét. Gyermek és nő tömegeit pusztították el. Ezektől várhatunk igazságos békét? Nem! Magadban van az erő. Neked kell megvédened Tiedet, Hazádat. Neked kell a békét diktálnod. Neked kell leraknod az új magyar állam alap-

ját. A Te válladra nehezedik annak minden súlya, de ezt Te bátran, harcra és büszkén fogod teljesíteni, amint maradék nélkül teljesítetted kötelezettségedet az orosz steppéken.

Együtt voltunk és együtt maradunk Veled Bajtárs! Sorsunk közös sors. Mi, a bolsevizmus koronatanúi ismerjük a magyar önvédelem és az európai szolidaritás egyedül helyes útját.

Bajtárs! Az országos szervezkedés megindult, ennek keretében Nagyvárad és Bihar megye keleti arcvonalát járt bajtársai szervezkedünk. Hívunk Téged is Bajtárs, aki velünk küzdöttél a bolsevizmus ellen, jöjj Te, aki koronatanuja vagy a szovjetparadicsomnak, Te, aki láttad, hogy mit tett a bolsevizmus az orosz néppel.

Hívunk rajtad kívül minden magyart, aki valaha fegyverrel kezében harcolt a Hazáért, vagy honvédsorban szolgált a nemzetért.

Hívjuk végül az antibolsevista magyar ifjúságot, ahonnan mi is nemré-

2. Egységes, tehát küzdőképes nemzetiszocialista szellemű magyar társadalmat akarunk!

Pártok és politikusok, akiknek nem fér kétség a becsületéhez, ezért az egységért küzdjétek! Nekünk mindegy, hogy eddik ki melyik magyar jobboldali pártban szolgálta nemzetét, csak taníthatatlan elvű magyar ember legyen.

Főre kell tenni a személyi kérdéseket és egy pillanatra sem szabad elfelejtenetek, hogy itt most elősorban nem politikusokra, hanem világnézetileg tiszt-

3. Akarjuk, hogy a magyarság nemzeti becsületéhez híven, német szövetségeseink oldalán minden erejével vegyen részt a zsidó-bolsevizmus és szövetségesei elleni harcban

Ez a harc az európai népek és köztük a magyarság életéért is folyik. Minden magyarnak tudnia kell, hogy az egyetlen helyes magyar út az európai szolidaritás útjával fut párhuzamosan és ha attól eltér, akkor pusztulásba viszi a magyarságot.

Ez az út pedig önfeláldozást és élet-halál küzdelmet parancsol minden igaz magyarnak.

Mi már meghoztuk a magunk áldo-

4. Akarjuk, hogy e földön minden a katonáért és a győzelemért történjék

Az első falat kenyér a katonáé, a második pedig azé, aki a magyar katonát után a legtöbbet teszi a győzelemért.

Nem akarunk elhagyott katonafeleségeket és katonasapát elhagyott gyermekeket látni!

Akarjuk, hogy a magyar munkás becsülettel megkapja a magyar kenyérből, ami neki jár. A nemzet parazitái, a munka haszonélvezői, a munkás kiszakmányolói — akik eddig habzóltak és élveztek mások munkájának gyümölcsét — menjenek felre az útból, mert ezután nem lehet már igényük semmire. Tökéletes és teljes magyar közösségi

gen nőttünk ki és ahol hiszük, hogy akadnak még méltó fiatal magyarok.

Jöjjetek és foglaljátok el itthoni őrhelyeiteket!

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség Vezetek akarja biztosítani, hogy

1. Itthon rend legyen!

A magyar nép véget vet az öngyilkos kétkulacos komédiának. Zsidók és béreseik jegyezzék meg maguknak, hogy aki a magyar nemzet akarata ellen a kisujját is megmozdítja, az nemcsak a magyar állam rendvédelmi szervével találja magát szemben, hanem elősorban velünk, akik saját hősrünkön tanultuk meg, hogy mit jelentene az ő győzelmük.

Politikai kalandorok hagyják végre abba a pártoskodást. Személyi igények, sértett hiúság háttérbe kell, hogy szoruljanak a sorsdöntő napokban. Aki ebben az országban, a harcoló magyar honvéd hátában rendbontást csinál, arra irgalmatlanul lesújtunk.

tult és képzett magyar szakemberekre, katonákra van szüksége a nemzetnek.

Pártok és politikusok! — a küzdő magyar katonát követeli tőletek az egységet!

Egyesüljétek!

Ma nem megbontani, hanem egy táborba kell hozni a magyarságot. Aki tehát fölösleges: önként tűnjön el és ne várja meg, hogy kényszerítsék erre!

zatát és meghozzuk ismét, ha a parancs szól, ne féltse más sem a bőrét! A külön utakat emlegetők pedig ne felejtsek, hogy mi láttuk, amikor a bolsevisták a saját falvaik lakosságát halomra ölték, csupán csak azért, mert nekünk vagy a németeknek szállást adtak. Ostoba és gyilkos dolog azt hinni, hogy Sztálin bolsevista söpredéke egy pillanatig is gondolkodnék azon, hogy velünk, az idegenekkel ugyanezt megtegye-e?

szellemét akarunk, hogy ebben a szellemen emelkedjék és növekedjék lebirhatatlan erejűvé a magyarság ellenállása.

Az idő helytállást és áldozatot követel tőlünk!

Sokat, sokkal többet kell dolgozunk, mint eddig.

Az eljövendő Magyarország olyan lesz, amilyenek mi építjük!

Bajtárs!

Akarsz-e ezért az eljövendő Magyarországért, a magyarok Magyarországaért velünk együtt küzdeni?

Ha él benned a kötelességteljesítés szent tüze, akkor eljössz közénk!

Vár a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség szervezési vezetője, Nagyvárad, Torna utca 2. szám.

Harc!

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség Vezetősége.

Huszonötezer lakás üresedik meg Budapesten a zsidók összeköltöztetésével

Hír szerint Budapesten még a héten sor kerül a zsidók összeköltöztetésére, amelynek segítségével véglegesen megoldják a fővárosi lakásnégy nagyjelentőségű problémáját.

Az összeköltöztetésre vonatkozó statisztikai adatokat az illetékes hatóságok már feldolgozták. Feldolgozta ezeket az adatokat a zsidók ügyeit intéző zsidóiroda is. Az eddigi adatok szerint a zsidóság Budapesten több mint ötszáz lakást bérelt, amelyeknek túlnyomó része kettő és ennél több szobával rendelkező lakásokból állt.

Az összeköltöztetés következtében Budapesten közel huszonötezer zsidó lakás üresedik meg. Ezek között természetesen nagyméretű lakások is lesznek, amelyeket kis költséggel több kisebb lakásra alakíthatnak át.

Karády Katalint törlik a Színművészeti Kamarából

Karády Katalin, aki — mint ismeretes — a közelmúltban rendőri őrizetben volt és amikor kiszabadult, rendőri felügyelet alá helyezték azzal a kötelezettséggel, hogy minden héten egyszer jelentkeznie kell a toloncházban — rövidesen megszűnik a Színművészeti Kamara tagja lenni. A Kamara titkár — ugyanis átiratot intézett a rendőrséghez és kérte Karády rendőri felügyelet alá helyezését — erről a másolatot hirtőn elkészítették és átküldték a Színművészeti Kamara vezetőségéhez, amely a legközelebbi fegyelmi ülésen tárgyalja az ismert sztrájk ügyét. Mint értesülünk, Karády Katalint az ellene hozott ítélet alapján törlik a Színművészeti és Filmművészeti Kamara tagjainak sorából, mert mind a Kamarának, mind pedig a rendőrségnek az a véleménye, hogy rendőri felügyelet alatt álló személy nem lehet tagja egyik kamarának sem.

Takarékosság a vendéglátó iparban

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2471/1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. minisztérium 1980/1944. M. E. sz. rendeletét az érdekeltekkel szövegesen a következőkben közlöm:

1. Az általánosan kötelező takarékoságot az ételnek és italoknak éttermekben, kávéházakban, bárókban és kocsmákban fogyasztásánál is érvényesíteni kell. Ennek a takarékoságnak az érvényesítésére az üzem tulajdonosa, illetőleg felelős vezetője szigorúan ügyelni köteles.

2. Ha az üzem tulajdonosa, illetőleg felelős vezetője a kötelező takarékoság érvényesítését az említett vendéglátóipari üzemekben nem biztosítja, a kereskedelem és közlekedésiügyi miniszter a kérdéses étteremben, kávéházban, bárban és kocsmaiban határozott vagy határozatlan időre az étel és italok kiszolgáltatását megtilthatja és a kérdéses üzlethelyiségnek bezárását elrendelheti.

Jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1944. június hó 14-én.

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya

Szent László nyomda R. T. Nagyvárad

Szép betűkkel berendezett könyvnyomdája készít mindennemű nyomtatványokat, izléses kivitelben.

Rendeléseket felvesz telefonon is a nyomda. Telefon: 12-27.

Rendelet a lezárt üzlethelyiségek igénybevételeiről

Hadigondozottak és többgyermekes szülők előnyben részesülnek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelmi fejlődésnek akadálya a megfelelő üzlethelyiségek hiánya. Ebben az ügyben rendelkezik a kormánynak a Hivatalos Lap szerdai számában megjelenő rendelete, amely szerint ha a nem zsidó iparos és kereskedő üzlethelyisége, légítámadással okozott megrongálás miatt használhatatlanná vált, vagy ha régi üzlethelyiségében iparát és kereskedését amiatt nem tudja folytatni, mert az üzlethelyiség zsidó lakóhelyül kijelölt területen van, az első fokú iparhatóság az iparos és kereskedő részére üzlethelyiséget vehet igénybe azok közül az üzlethelyiségek közül, amelyeket a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében be kellett zárni. Az iparhatóság olyan üzlethelyiségeket vehet igénybe, amelyek üresek, vagy amelyekben levő áru- és anyagkészletet, valamint berendezést más, megfelelő helyiségbe lehet szállítani és elzárni. Ha pedig ennek megfelelő jelentkezők nincsenek, a hatóság bármely nem zsidó iparos és kereskedő részére igénybeveheti a lezárt üzlethelyiséget.

Ígénybe lehet venni továbbá az olyan üzlethelyiségeket is, amelyek vonatkozó bérleti szerződés a zsidók ipari és kereskedelmi tevékenységének korlátozására vonatkozó valamely jogszabályba foglalt rendelkezés következtében megszűnt. A lezárt üzlethelyiség bérleti szerződésének felmondására vonatkozóan a kormány a közeljövőben adja ki a szükséges rendelkezést. Így az olyan üzlethelyiség, amelyben áru- és anyagkészlet van, igénybe venni egyelőre csak bombakárosult és olyan iparos vagy kereskedő részére lehet, aki iparát vagy kereskedését azért nem folytathatja, mert az üzlethelyisége zsidóknak lakóhelyül kijelölt területen van. Elsősorban olyan személy javára kell az üzlethelyiséget igénybevenni, akinek iparjogosítványa már van és eddigi ipari vagy kereskedelmi tevékenységével szakmai megbízhatóságát bizonyította. Figyelembe kell venni továbbá a közszükséglet megfelelő kielégítésének biztosítását, valamint azt, hogy a lehetőséghez mérten az új bérlő ugyanolyan ipari vagy keres-

kedést üzzön, mint az elődje és azt is, hogy az arra érdemes iparosok és kereskedők forgalmasabb helyeken kapjanak helyiséget. Az egyébként egyenlő jogosultak közül előnyt kell biztosítani a harcéri szolgálatot teljesítőknél, hadigondozottaknak és családtagoknak. A családtagok közül elsősorban a többgyermekeseknek. A kijelölt iparos és kereskedő a bérheadónak a korábbi bérlő által fizetett bérössze-

get köteles fizetni attól a naptól kezdve, amelyen elfoglalta a helyiséget. Az üzlethelyiség igénybevétele vonatkozó határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. Az új bérlő kijelölését azonban az illetékes miniszter megvizsgálhatja és a bérlő kijelölése tárgyában elhangzott végző határozat megváltoztatásával más bérlőt jelölhet ki.

Ki kell váltaniok a lisztet a kereskedőknek a kiutalás napján

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2424/1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter úr elrendelte, hogy az esetleges légítámadások okozta károk csökkentése érdekében a közellátás szempontjából fontos élelmiszereket minél jobban osshák meg az érdekeltek. A megosztás biztosítása érdekében elrendelte a miniszterium, hogy az összes kereskedők és sütőiparosok a lisztet úgy a Várad Malomból, mint a lisztnagykereskedőtől a kiutalás napján váltsák ki. A Közellátási Ügyosztály által a kereskedők részére kiutalt lisztmennyiség a kereskedő egyhavi forgalmának megfelelő lisztmennyiség és félhavi tartalék-készletet, míg a sütőiparosok részére kiutalt lisztmennyiségben az egy havi forgalmi és egyhavi úgynevezett légó tartalék készlet van.

Megállapítást nyert, hogy sem a nagy-

kereskedők, sem liszt elosztással megbízott lisztkereskedők, valamint a sütőiparosok a kiutalt lisztmennyiséget nem váltották ki, miáltal egy esetleges bombatámadás esetén veszélyeztetik a város liszt- és kenyérrrel való ellátását. Ezért felhívom az összes liszt nagy- és kiskereskedőket, valamint sütőiparosokat, hogy a Várad Malomból és liszt nagykereskedőtől kiadott lisztutalványokra járó lisztmennyiséget 48 óra alatt váltsák ki. Azon kereskedők, akik ennek nem tesznek eleget, a liszt szétosztási kijelölésüket elvesztik. A sütőiparosokat pedig a Közellátási Ügyosztály a liszt kiutalásból kizárja.

A liszt kiváltások megtörténtét a Közellátási Ügyosztály lisztosztálya ellenőrizni fogja.

Nagyvárad, 1944. június hó 14-én

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya

Ujra zsarol a Szovjet!

Moszkva támaszpontokat követel a Szezi-csatorna mentén és Haifában

Itteni politikai körökben azt állítják, hogy a szovjetkormány az angol kormánytól engedélyt kért szovjet csapatok elvezetésére Szirixba, Palesztinába és Egyiptomba való kiküldésére. Ezt a követelést tájékozott körökben összefüggésbe hozzák a szovjetnek a Szezi-csatornával kapcsolatban lerögzített tenger-

részeti politikai érdekeivel és azzal a tervvel, hogy Haifát nagy szovjet flottatámaszponttá akarják kiépíteni.

Ismeretes, hogy a szovjetkormány nemrégiben megvásárolta a Szezi-csatornának olasz tulajdonban volt részvényeit, másrészt Londonban és Washingtonban kiterjesztette, hogy Haifát nem az angol-amerikai, hanem a szovjetflotta rendelkezésére bocsássa. Észak-Iránban bizonyos szovjet csapatelvezéseket folytat meg és ezek a mozdulatok állítólag szovjet csapatkontingenseknek Szirixba és Palesztinába való küldését készítik elő.

A szovjet ezek szerint ugyanazt a zsarolási kísérletet kezdte meg saját nyugati szövetségesei ellen, amellyel annakidején a Nagynémet Birodalom ellen próbálkozott. A világháború kitörése utáni időkben a szovjetkormány a be nem avatkozás, tehát semleges magatartás ellenében nemcsak a Baltikumot és Románia egy részének átengedését követelte Németországtól, hanem követelte Bulgáriát, az Egei-tengerhez való kijáratot, a Dardanellákat és kifejezésre juttatta azt is, hogy támaszpontokat akar szerezni a Közel- és Középkeleten. Molotov külügyi népbiztos emlékezetes berlini látogatása alkalmával ezeket a követeléseket a legnyersebb formában képviselte.

Németország annak idején szembeszállt a szovjet zsaroló kísérletével. Berlin határozott nemmel felelt Moszkvának és ez

Térképet csináltak a zsidók elásott kincseikről

Salgótarjánból jelentik: A 20.314 lakosú nógrádmegyei fővárosban 3000 zsidó élt. Főlölesleges fölön hangsúlyoznunk, hogy valamennyien a módosabb „polgárok” közé tartoztak és a szabad pályának minősített kereskedelemben, valamint vállalkozásokban helyezkedtek el. Nem akadt köztük szegény ember, amit a telekkönyvek bizonyítanak a legékebben.

Érdekes, hogy a vidéki városoktól eltérően itt sokkal nagyobb eredményt értett el az elrejtett zsidó vagyon felkutatásában, aminek azonban megvan a magyarázata. Házkutatás során egy jelentéktelennek látszó zsidónál térképet találtak, melyen pontosan feltüntették, hogy melyik zsidó hol rejtette el a vagyonát. Szinte gyerekiaték volt ezután

sorra felkeresni azokat a helyeket, ahol biztosan megtalálták az elásott, vagy befalazott, esetleg magyarok őrzésére bízott holmikat.

De volt azon a térképen még egy érdekös adat is. Kint a zsidó temetőben nemrégén építettek egy nagyon szép és erősfalazatú kriptát. A közeli Losoncoról rándult át Salgótarjánba egy ismertnevű zsidó építész, aki kidolgozta a tervet. A hatóság nem fogott gyanút. Megadta az engedélyt. Most a térképen ámulva látták a rendőrszettek, hogy a nagyszabású kriptá nem halottakat, hanem zsidó kincseket rejtetget. Amikor kibontották a koporsók számára készített fülkéket, annyi drága holmit találtak, hogy kétlovas kocsin kellett bevinni a rendőreésre.

volt a német-szovjet háború kitörésének közvetlen oka. A szovjet most ugyanazt az archimedeszi végtelen csavart hozzá működésbe nyugati szövetségesei ellen, abban a pillanatban, amikor azok a leg-szorullabb helyzetben vannak és alkalmas médiumnak tekinthetők zsarolási kísérletek számára. Az angolszász hadseregek veszteségteljes és súlyos küzdelemben bocsátkoztak az inváziós hadszínteren, míg a szovjethadsereg lábhoz tett egyverrel áll Kelet-Európában a német védelmi vonalak előtt.

A szovjet ebben a pillanatban megmutatja igazi arcát Londonnak és Washingtonnak is, hiszen a moszkvai követelések mögött érezhetik a fenyegetést, hogy magukra is maradhatnak a végzetes következményekkel fenyegető küzdelemben. — Németországnak volt erkölcsi és fizikai ereje ahhoz, hogy a szovjetzsarolással szembeálljon, most feszült érdeklődéssel várhatjuk, megtalálják-e önmagukban ugyanazt az erőt az angolszász hatalmak is!...

Vajosztás gyermekek és terhesanyák részére

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2474/1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a Közellátási Ügyosztály által a 3 éves aluli gyermekek részére a sárgaszínű tejjegyre 10 deka vaj, a terhesanyák részére kiadott zöldszínű tejjegyre 20 deka vaj váltható ki az alant felsorolt helyen és időben:

Június hó 15-én: a Damjanics utcai I. sz. elosztóban, a Mátyás király ut 104. szám alatti lévő II. számú elosztóban, Horthy Miklós út 28. szám alatti lévő III. sz. elosztóban és az Osei telepen lévő IV. számú elosztóban.

Június hó 16-án: az Árpád vezér uti V. számú elosztóban, a Rulikovszky utcán lévő VI. elosztóban, a Mátyás király út 5. szám alatti elosztóban vehetik át a részükre fentiek szerint járó vajmennyiséget a tej kivétele alkalmával.

Fenti napok után az elosztók vaját nem szolgáltatathatnak ki.

Nagyvárad, 1944. június hó 14-én.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya

Felhívás a lótarló gazdákhöz

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2473/1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város lótarló gazdáit, hogy az 1944. év új negyedére szóló zab kiutalását a Közellátási Ügyosztály megkapta.

Egyben felhívom az összes érdeklő lótarló gazdákat, akik zabutalványra igényt tartanak, hogy a marhalevéllel együtt öszeírás végett a Közellátási Ügyosztály (Szani-zló utca 15. sz.) I. sz. szobájában f. év június hó 15. 16 és 17. napjain d. e. 8—12 óráig jelentkezzenek.

Nagyvárad, 1944. június hó 14-én.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya

Ipartestületi hírek

A VAS- ÉS FEMIPARI SZAKOSZTÁLY értesíti tagjait, hogy enyvtalványukat a mai naptól számított 8 napon belül feltétlenül vegyék át, mert ellenkező esetben azokat másnak fogjuk kiutalni. Elnökség.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Egy uszoki legénynek lezaskította ujjait a talált szájharmonika. Kottán Elek 20 éves uszoki gazdalgény, miközben szüleinek teheneit a rétre hajította, egy szájharmonikát talált. Természetesen azonnal fölvette a földről és vidám nótát szeretett volna játszani rajta. A talált harmonika azonban fölrobbant és két kezéről hat ujját szakította le. Az angol-szász humanista hadviselés fiatal áldozatát az ungvári kórházban ápolják.

Megbénult egy gyermek keze a talált rézlemeztől. Bácsalmásról jelentik: A maga nemében egyedülálló szerencsétlenség történt Bácsalmás községben. Egy ellenséges repülőgépről ledobott s méreggel átitatott tárgy megbénította egy kis bácsalmási gyerek kezét. A kisfiú vasárnap anyja sírjához akart kimenni a temetőbe és a temetőt körülvevő elősövény tövében egy fényes rézlemez talált, amelyet fel akart emelni. A következő pillanatban furcsa sajgást érzett a kezén, mire eldobta a rézlemez. A fájdalom egyre erősödött, a fiú azt hitte, hogy a keze piszkos volt és szappannal megmosta otthon, de a fájdalom csak nem múlt el, úgyhogy orvoshoz vitték. A gyerek keze valósággal megbénult. A rézlemez később felkutatták és Budapestre küldték vegyi analízisre. Biztosra veszik, hogy egy angol-szász repülőgépről dobta le és az valamilyen mérges anyaggal volt átitatva.

Faértekezlet lesz a városházán. Nagyvárad, június 14. Csütörtökön délután közértekezletet tart a városháza, melyre péntekre pedig faértekezletet hívtak össze a helyettes polgármester.

Folytatja a pénzügyigazgatóság a zsidó lakások leltározásának munkáját. Nagyvárad, június 14. Minthogy a kibombázottak elhelyezése befejezést nyert, a pénzügyigazgatóság most már folytatja a zsidó lakások leltározásának rendszeres munkáját. A leltározás északra dél felé történik, szőnyegszerűen haladva végig a városban. Kivételt nem tesznek az enyhebb közegek. A pénzügyigazgatóság és a polgármester között megállapodás létesült, hogy a pénzügyigazgatóság minden hétfőn értesíti a lakáshivatalt, mely lakások szabadultak fel, illetve vehetők igénybe a leltározás befejezése folytán.

Felhívom a Nyugdíjas Közalkalmazottak Segítő Egyesületének tagjait, akik tűzifa-szükségletüket az egyesület útján ohajtják beszerezni, fa-lapjukkal jelentkezzenek Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Katolikus Kör.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS
 Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága László fiunk elhunyt alkalmából részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezután kérjük, fogadják hálás köszönetünket.
 Nagyvárad, 1944. június 10.
 GÖDÉNY LASZLÓ és családja.

Eljegyzés. Kozák Imre István eljegyezte Schröder Iukát. (Minden ki-lön értesítés helyett.)

TUZIFA BESZERZÉS CELJÁBÓL ismételten kérjük a nagyvárad Hangya tagjait, hogy az 1944. évre szóló fajegyükkel jelentkezzenek a Népszövetségi Hitelesítőbizottságnál Nagy Sándor-utca 5. sz. alatt. Későbbben jelentkezéket nem biztosíthatjuk. A piculás tagjai részletre is kaphatnak.

Tilos a wolfram érc kitermelése Portugáliában. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A hivatalos lapban megjelent rendelettel a wolfram érc kitermelését megtiltották. A már kitermelt ércet be kell szolgáltatni.

Növekvő orvoshiány a kanadai hadseregben. Genfből jelentik: (MTI) Londonból jelentik, hogy a montreali lapok jelentése szerint a kanadai hadseregben egyre nagyobb a hiány orvosban és apolószerkészítőben. Az orvosok száma igen csekély, így a kormány kénytelen orvosnőket is alkalmazni. A katonaság kebelében eddig nőorvosok nem szerepeltek.

Partizánok megsebesítették a triezsi tartományfőnököt. Milánóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint az olasz főhadiszállásról jelentik, a triezsi tartományfőnököt szolgálati útja közben a partizánok megsebesítették.

Darnand-t államtitkárrá nevezték ki. Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Joseph Darnand eddigi közrendészeti osztályfőnököt, egyben a francia milícia vezetőjét, államtitkárrá nevezték ki a belügyminiszteriumban.

Házikezelésbe veszi a város a rituális fürdőt. Nagyvárad, június 14. A városi közüzemek igazgatósága ülést tartott, amelyen határozatot hoztak a zsidó rituális fürdő kisajátítása ügyében. A város házikezelésbe veszi ezt az intézményt, ott azonban csupán kádfürdőt és gyógyfürdőt létesít. Közös fürdőt tehát nem nyílik meg itt. Az igazgatósági ülés szám-bavette azokat a károkat, amelyeket a villany és a csatornahálózat a bombatámadás alkalmával szenvedett. A villanyvezeték-hálózatban pedig 10 ezer pengő értékű kárt állapítottak meg a műszaki közegek. A kórutakban okozott károk megállapítása most van folyamatban. Erzékeny érinti a várost, hogy a nemrég befejezett hosszupályai törvényhatósági út egy szakasza teljesen romokban hever.

Június 24-ig eleget kell tenni a beszolgáltatási kötelezettségnek

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület magyarázata a rendelkezéshez

Kolozsvárról jelentik: Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a gazdak gabona és hüvelyes terményeiknek eladásra felkínálásával f. évi június hó 24-ig tehetnek eleget a f. gazdasági év beszolgáltatási kötelezettségüknek. Különösen a gabonaféléknél fontos anyagi érdekei is fűződnek a termelőknek ahhoz, hogy feleslegeiket a fenti határnapig a vásárlásra jogosított kereskedőknek eladják, mert nincs tudomásuk arról, hogy a m. kir. kormány a következő gazdasági évben a gabonafélék árának megváltoztatását tervezné. A termelői árak változatlanul fenntartása viszont azt je-

lentené, hogy folyó évi július hó 1-én az 1943. évi július hó 1-én hatályba lépett termelői árak lesznek újból érvényesek, vagyis a kereskedők csak a június hó 24-éig eladott gabonafélék után fizethetik meg a múlt évi szeptember hó 1-étől számítva járó felhívónkénti 25 filleres árlépcsőt, tehát a folyó évi július hó 3-ával kezdődő új vásárlások alkalmával 100 kg-ként 5 pengővel olcsóbb árát fognak fizetni a gabonáért, mint június 16. és 24. között.

Első meglepetésszerű légvédelmi gyakorlat Törökországban. Ankarából jelentik: (MTI) Izmirből jelentik, hogy hétfőn éjszaka a lakosság előzetes figyelmeztetése nélkül légvédelmi gyakorlatot rendeztek, amely több órát tartott. Ez volt az első ilyen gyakorlat Törökországban.

Készpénzfizetés ellenében helybéli szakmai kereskedőknek kell átadni a romlandó zsidó árukat. A MTI jelenti: A zsidó üzletekben lévő, romlásnak kitéve árukat, amelyeket annakidején nem lehetett gyorsromlásnak kitéve áruknak minősíteni, amelyek azonban időközben szintén romlásnak indulhatnak (mint konzerv, keksz, cukorka, tésztaárúk, növények, drogériacikek, stb.) — most készpénzfizetés ellenében helybéli szakmabeli kereskedőknek kell felajánlani, másodsorban pedig a Hangyának vagy Szövetkezetnek kell átadni. A befolyt vételárat a zsidó kereskedő zárolt számlájára kell befizetni.

Öszinte mozikritika

Az ellopott titok

— Bemutató az Apollóban —

Izgalmas bűnügyi dráma, melyet az olasz Gambino rendezett, főszereplői: Antonia Cento, Paola Barbara, Silvana Jachina.

Landi vegyész-tanár hatalmaserejű robbanóanyagot fedez föl, az anyag képletét rejtett szekrényben őrti, elkészítési módját azonban kivülé csak asszisztens-nője ismeri. Egy ellenséges állam kém-szolgálatára azonban ellopja a képletet, sőt az asszisztensnőt is foglyul ejti. Ez azonban nem árulja el a robbanóanyag készítési módját. Közben a kémek elfogják a kémelhárító tisztet is és mert tudják, hogy az egyik az asszisztensnő vőlegénye, ezt kezdik kizozni a menyasszonya előtt. Erre az asszisztensnő elárulja a készítési módot, sőt el is készít két adagot, hogy vőlegénye életét megmentse. Azonban mindezt oly ügyesen csinálja, hogy a kémek elveszik méltó büntetésüket, mielőtt a titkot értékesíthetnék.

Igen jó magyar kísérő filmet is perget az Apolló, Fáy Béa remek kisfilmjét, amely A kezek szimfóniája címen most került forgalomba és érzékelteti az emberi kéz kimagasló jelentőségét születésüktől halálunkig.

OLASZ PÉTER dr.

Az Actio Catholica filmkritikája

„A NAGY UT”. A művészetből vett német film, amelyben van ugyan erkölcsi kisiklás, de a végső megoldás elfogadható.

„EZ TÖRTÉNT BUDAPESTEN”. Magyar vigjáték, mely könnyelmű háttér-ből kiindulva, a házasság védelmezőjévé válik.

„MEGINDULNAK A VIZEK”. Egy felborult házasság olasz története, mely a válást csak egyházzogilag menti meg, de lelkiismeretben nem nyugtat meg.

„SZAMUZÓTTEK”. Dán film a finnek szabadságharcából, az ellentétek erős színeivel.

„IRTA AZ ELET”. A Bajazzok motívumaira felépített német filmdráma, közömbös erkölcsi felfogással.

MEGHÍVÓ

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok textil, kötött-szövött és rövidáru kereskedők szakosztálya folyó hó 15-én délután 6 órakor szakosztályi ülést tart, melyre ezúton meghívja tagjait.

Továbbá felhívja a textilkereskedő tagjainak figyelmét, hogy a Közellátásügyi Miniszter Ur textil akciójának lebonyolítására vonatkozó nyilatkozatot a f. hó 15-én (csütörtökön) délután 6 órakor megtartandó ülésünkön vehetik át.

Lakomcsik Lajos s. k., szakosztályi elnök.

A felfedezések százada

Altalában a tizenkilencedik századot szokták a felfedezések, a találmányok századának nevezni, hiszen a villamosság, a telefon, a táviró és még száz és száz korszakalkotó találmány született ebben a században. De a huszadik század sem marad el híres elődjétől — különösen az orvostudományi felfedezések, találmányok terén.

Ezek az aránylag fiatal felfedezések máris nagy változásokat okoztak az egészségügyi statisztikákban. Például a fertőzés megelőzésére és kiküszöbölésére szolgáló Prontosil gyógyszerek alkalmazása rövid néhány év alatt teljesen megváltoztatta az egyik leghatalmasabb népbetegség: a vérhaj statisztikai képét. De a Prontosil-lal rokon egyéb sulfonamid gyógyszerek más betegségeknek is beváltak. Így a tüdőgyulladás halálozási százaléka 35-ről 5-re csökkent, a nyakszirtme-revedés 90 százalékban végződött halállal régebben, ma viszont éppen ellenkezőleg 90 százalék a gyógyulási eshetőség. Századunk, amelynek lassanként a közepéhez közeledünk, bizonyára még sok áldásos meglepetést tartogat az orvostudomány terén — így az eddig leküzdhetetlennek vélt rákbetegség kiküszöbölésére folynak különösen ható vizsgálatok a világ minden orvosi laboratóriumában.

Lapkihordókat, lapárúsokat
 jó fizetéssel felveszünk.
 Jelentkezni lehet az
MAGYAR LAPOK
 kiadóhivatalában.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék:

Közepes felhozatal.

1 kgr. cseresznye 1.20, 2.50, 1 kgr. pörzsméte 1.20, 1.80, 1 kgr. dió héjas 6-7, bél 25-28.

Zöldségfélék:

Közepes felhozatal.

1 kgr. burgonya 30-33 fillér, 1 kg új burgonya 1.20-1.40, 1 kgr. szárazbab 98-1.18, csomó répa 30-50 fillér, 1 kgr. zöld borsó 1-1.40, 1 kgr. hagyma 16-20 fillér, 1 kgr. sóska 80-1.20, 1 saláta 10-30 fill., 1 olasz 1.20-1.60, 1 tök 3-5, 1 karfiol 1-2, csomó petrezselyem 10-30, 1 drb kalarabé 2040 fill., csomó zeller 10-20 fill., zöldhagyma 4-10 fill., csomó retek 10-30 fill., 1 kgr. spenót 80-1.20, 1 kgr. spárga 4-5 pengő.

Élőállatok:

Közepes felhozatal.

Szarvasmarha kgr. 2.20, 1 drb. fejős tehén 1300-2500, szopós borjú kgr. 2.10, 1 kismalac 70-90, 1 drb. igazló 400-1800, 1 drb. parádés ló 1800-2000.

Tejtermékek:

Közepes felhozatal.

1 liter tej 52 fill., 1 kgr. vaj 10-20, 1 kgr. juhturó 5.80, 1 kgr. tehénturó 1.76, 1 kgr. tejjel 2.20, 1 kgr. sajt 4.20.

Kenyér:

1 kgr. egységes 58 fillér.

Szárnycsok:

Közepes felhozatal.

1 pár csirke 5-8, 1 pár hetes csirke 3, 1 pecsényének való liba 8-12, sovány 4.80, pulyka 4.80, pecsényének való ruca 6-10, hetes ruca 3-4, 1 drb. tojás 22-24 fill., kgr. 4.20-4.50.

Húsárak:

1 kgr. marhahús 5.10, disznóhús 5, növendékmárha 5.10, juhús 4.50, bárányhús 5.10, bivalyhús 4.70, 1 kgr. tepertő 5.60.

Halfélék:

Gyenge felhozatal.

1 kgr. ponty 7.50-8.20, apró hal 5-6 pengő.

RÁDIÓ

Csütörtök, június 15.

Budapest I.

8.30 Beszkárt-zenekar.
9.40 Géczy Barnabás zenekara.
10.10 Hanglémez.
11.40 Külföldi híradó.
12.05 Szórakoztató muzsika.
13.30 Honvédeink ézenek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Sobinszky László szalonzenekara.
14.45 A rádiózenekar műsorából.
16.00 Biszray Gyula dr. előadása.
16.20 Hlászny Béla harmonikaegyüttese.
17.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata.
17.25 Német hallgatónknak.
18.0 A Székesfehérvári zenekar.
19.50 A bor. Falusi történet.
22.20 A tánczene szimfonikus formában.
23.00 Részletek Suppé műveiből.

Rádióműsort akar?

Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

SZÍNHÁZ

Tarka műsoros est a Szigligeti színházban

Nagyvárad. Saját tud. Kedden este tarka műsoros estet rendeztek a színházban a nagyváradai Protestáns Nőegyletek. A változatos műsor keretében felléptek a színház tagjai is nagy számban, akik rövid jeleneteket, dalokat, táncszámokat és költeményeket adtak elő. A fellépők közül különösképpen meg kell említenünk Lovasi Klári és Ross József szavalatáról, Lányi Emmi énekszámairól, valamint Szógi Arany és Szabó Ernő vidám jelenetéről. Horváth Jenő és Barsy Béla rövid jelenete néhol megrázó erővel hatott. Kellemesen könnyed és vidám volt Czéh Gitta és Halasi Gyula párjelenete. Meg kell emlékeznünk még a Hungária jazz-

duójáról, kik a bombakárosultak javára rendezett műsor keretében nem éppen stilszerű néger zeneszámokkal. Hamvay Lucy jazz-duóval előadott katonadalaikat arattak.

Nosz Andor nagy igyekezettel próbálta derűre fakasztani szellemes konferan-sziájával a közönséget, kár, hogy előadott anekdotái nem minden esetben álltak kapcsolatban a következő műsorszám-mal.

Külön és dicsérettel kell megemlékeznünk a zenekar játékaról, amely Matolcsy Zoltán karnagy vezényletével nagypőn jól intonálta számain. Különösen szép volt Suppé: Költő és paraszt c. nyitánya. (—)

A színházi iroda közleményei

Hadik huszárok szerdán este

Szerdán este fél 7 órakor a kacagató, vidám *Hadik huszárok* c. operett megy a bemutató pompás szereposztásában.

Méreg, Illés Endre nagyszerű színjátékát csütörtök este mutatja be a színház bemutató bérletben. Á-hérleti előadása péntek este. Rendező: Horváth Jenő. Főszereplők: Lovasi Klári, Hamvay Lucy, Horváth Jenő, Bakay Lajos, Barsy Béla és Halasi Gyula.

Koltay Aranka felléptével szombat este, vasárnap délután és este ismét műsoron van a nagyszerű „Csárdás” című kacagató operett. Rendes hely-árak. Hangulatos muzsika, nagyszerű táncok.

Zsákbamaczka, Jurik Julcsi felléptével hétfőn este *filléres helyárrakkal* kerül színpadra a Népművelési előadás sorozatban. Jegyek már válthatók a

színházi pénztárnál.

Előkészületben: *Kék róka*, Herczeg Ferenc színjátéka.

MŰSOR:

Szerda este fél 7 órakor: *Hadik huszárok*.

Csütörtök este fél 7 órakor: *Méreg*. Bemutató bérlet.

Péntek este fél 7 órakor: *Méreg*. Á-bérlet.

Szombat este fél 7 órakor: *Csárdás* Koltay Arankával.

Vasárnap délután és este: *Csárdás* Koltay Arankával.

Vasárnap este fél 7 órakor: *Csárdás*, Koltay Arankával.

Hétfőn este fél 7 órakor: *Zsákbamaczka*.

Kedden este fél 7 órakor: *Kék róka*.

SPORT

Vasárnap Zágrábban játszik a Vidék válogatottja

Vasárnap a Vidék válogatottja Zágrábban a város válogatottjával játszik. Vághy Kálmán szövetségi kapitány a Budapest elleni mérkőzésen tapasztaltak alapján kijelölte azokat a vidéki játékosokat, akik ezen a mérkőzésen számításba jöhetnek. A keret a következő: Károlyi Dimágy, Vécsey, Mészáros, Onódi, Perényi, Juhász, Deményi, Lóránt, Bodola, Tóth III, Sárvári (mind a tíz játékos

a NAC-ból), Csuberda SalBTC, Pálfi (Ujvidék) és Tihanyi (Tisza).

Vághy Kálmán úgy intézkedett, hogy a vidéki játékosoknak pénteken délelőtt már a fővárosban kell lenniük, mert délután már utazniuk kell Zágráb felé. A csapatot Vághy Kálmán és Rónai Ferenc, a NAC edzője kíséri el. Valószínű, hogy az MLSZ elnökségének egyik tagja is elutazik a csapattal.

Erőnléti edzést tartott a NAC csapata

(Nagyvárad) Kedden délután kiadós erőnléti edzést tartott a zöldfe-

hér együttes. A gyakorlatokat Rónai Ferenc edző hivatali elfoglaltsága folytán — Vigh Ferenc ifjúsági edző vezette le.

A játékosok jókedvűen nagy igyekezettel végezték a feladatokat, látszott, hogy teljes igyekezettel készülnek Zágrábba, ahol majd megmutatják, hogy gondosabb felállítással a csapatnak jobban fekvő rendszerben igenis a Vidék válogatottja is tud szép eredményt elérni.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Tangoharmonika eladó. Szent Anna-utca 33. Varga. 201

Kerékpárt, háromnegyedest, és gy. nőit, jókarban levőket vennék. Cim: Pécsey-főújtlet, Rákóczi-út 6. 17

Eladó: húshordókocsik, előállat mérleg csibe keltetőgép, cséplő garnitúra. Alapi-utca 11. l. e. Telefon 23-36. 210

Kétkerekű féderes, jókarban levő kézikocsit megvételre keresek. Paizs című Mezey Mihály-u. 1. 202

Különféle

Fertőtlenítést, poloskát, mely és mindennemű fergék irtását, 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Menyasszony és koszorúsleány művirág fejdiszek és kézicsokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnék. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Makaróni és tarhonya készíttést, géppel vállalkozó házaknál. Cimeket a kiadóra kérek. 204

Kétszobás lakást keresek Szaniszló-utca és Körös közt. Hedrich Richárd, Rákóczi-utca 21. 209

Paragázzal poloskát, melyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutoras Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Állást nyec

Mindenes szakácsnót, bejárót vagy bentlakót keresek azonnaira. Major Vilma, Alapi-u. 15. 207

Cukrász segéd felvétetik, özv. Degovits Lajosné, Horthy Miklós-utca 37. sz. 206

Kiszolgálóleányt és tanuló felvesz a Wurst utóda cég, Rákóczi-út. 211

Munkásnőket felveszünk. Sörraktár, — Kapucinus-u. 1. 198

Azonnal felveszünk napszámosokat és akkordmunkásokat. Vegyi- és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2-6. 196

Állást keres

Házmesteri teendőket vállal idősebb asszony lányával, kis lakás ellenében — Cim: Bondárné, Huszár-u. 10. 185

Intelligens német középkorú nő vidékre gyermekekhez vagy kisebb háztartás vezetésére ajánlkozik. P. Beláné Szaroveszky-utca 12. Nagyvárad. 184

Cipőfelsőrész készíttést vállalom. Vass, Attila-u. 11. 212

Oktatás

Gimnáziumi és polgári iskolai magántanulókat mérsékelt díjazás mellett 1925-gára előkészít középiskolai tanár. Cim: a kiadóban. 182

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztőség lelei: A kiadóban (tel.)
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő Szent László-nyomda R. T.
székhelye

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépen, Nagyvárad, Szilágyi Rózsa-utca 8. sz. 182